

Posamezne številke:
Navadne Din 1—
ob nedeljah Din 1.50.

"TABOR" izhaja vsak dan, razven
nedelje in praznikov, ob 18. uri s
datumom naslednjega dne ter stane
mesечно po pošti D 12.50, za in-
stematvo D 20.50, dostavljen na dom
D 14—, na izkaznice D 12.50.
Inserati po dogovoru.

Naroča se pri upravi "TABORA",
MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

TABOR

Posamezne številke:
Navadne Din 1—
ob nedeljah Din 1.50.

UREDNIŠTVO se nahaja v Mar-
iboru, Jurčičeva ul. št. 4, I. nad-
stropje. Telefon intern. št. 274.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4, priloge, doma. Tele-
fon št. 24. — SHS poštna številka
številka št. 11.287.

Na naročila brez denarja se ne
sprejema. — Repokladi se ne vračajo.

Leto: IV.

Maribor, sobota 25. avgusta 1923.

Številka: 191

Logična politika.

Odkar je novi ameriški predsednik Coolidge obsodil egoistično politiko Anglije, ki se hoče otestiti celo zavezniških dolgov, opravičujoč se s škodo, ki jo ima od francoske reparacijske politike, in odkar je v Nemčiji padla Cunova vlada, izgleda da celo nasprotniki spoznavajo logiko francoskega stališča. Velika antanta je res v krizi, a nikakor ne po krivdi Poincaréja, temveč po krivdi angleških strank, ki so napram Nemčiji izgubile vsako jasno linijo. Angleško stališče je dobro karakterizirano s frazo nekega nemškega lista, ki je dejal, da kaže Anglija »wohlwollende Impotenz«. Nihče ne more Franciji odreči pravice, da ne zahteva od Nemčije tega, kar ji je Nemčija zagotovila s podpisu svojih predstavitev. Nihče ne more odreči dejeli, ki je žrtvovala za svoj ideal poldrugi milijon grobov, pravice zmagovalca. Franco-ako stališče je tako jasno in logično, kakor je nemško stališče nejasno in zahrbtno. Dognamo je, da bi Nemčija lahko plačevala svoje reparacije, a njeni velekapitalisti s Stinesom na čelu so namenoma rušili nemško gospodarstvo, da oškodujejo Francoze in Belgijce ter da na en mah ubijejo tudi drugo muho: da se po-časte manjših podjetij in državnega gospodarstva. Ta brezobzirna sabotaža je privedla Nemčijo na rob gospodarskega propada. Če danes Nemčija vpije o krivičnem versailskem miru, je njeno naglašanje »krivice« največja hinavščina, kar je pozna zgodovina. Zakaj ni in ne bo pozabljeno, kako trdosrčna je bila Nemčija, ko je svojčas nalagala Franciji mirovna bremena L. 1871. je Bismarck izkoristil dinastičen spor in spjel nespo- sobnega Napoleona III. v vojno, na kate- ro je bila Pruska dobro pripravljena. — Francoski poraz je bil podoben nemške- mu porazu L. 1918, v nekem oziru pa je preseljal strahote slednjega. Francija je morala odstopiti Nemčiji Alzacijo in del Lorene, skupno poldrugi milijon pre- bivalcev in plačati 5 milijard vojne od- škodnine. S to vojno odškodnino, ki jo je teškega srca in žuljevih rok plačevala demokratična, široko liberalna francoska republika reakcijski cesarski Nem- čiji, si je nemški narod pomagalo do svoje predvojne višine, ž njo se je pripravljala na novo imperijalistično vojno.

In ko je vojna izbruhnila in je bil ves civilizirani svet proti Nemčiji, teptajoči brezobzirno vse določbe mednarodnega prava, je Nemčija brutalno vrgla na tla Belgijo, da je mogla priti Franciji za hrbet. Na zasedenem ozemlju je počenja- la vnebovpijoče krivice, ki jih danes o- pravičuje z »vojnim stanjem«. Teh krivic ni mogoče zbrisati, ni jih mogoče zata- jiti — njih živi in mrtvi svedoki govorijo preglasno! Kdo naj verjame Nemčiji, če govori o francoskem nasilju, a med vojno ni bilo med Nemci nikogar, ki bi v imenu iste pravičnosti in iste človečnosti protestiral zoper zverstva nemške gol- dateske??

Poincaré povdarja nepremišljenost vseh svojih govorih francosko pra- vico, ki je človeku realnega in logičnega mišljenja povsem razumljiva, kajti kr- vavo in strašno dejstvo vojne se ne da iz- brisati. In dokler je pred nami to dej- stvo, velja tudi vprašanje krivde in vpra- šanje zmage. Razumljivo je, da Nemei prikrivajo svojo krivdo — a ves njihov trud je zaman. S stočnim mirom odbija velika Francija vse očitke, četudi prih- ajajo iz ust zavezniških predstavitev. Ako se ni ves narod motil v vojni, se ne more motiti niti v miru. Če je žrtvovala svoj nacionalni ideal gore mrličev, ne bo zatajil istega ideala niti v nekrvavem političnem boju. Izolacija Francije je mogoča, toda zlomila se bo — di angleška

Obisk Nj. Veličanstva kralja v Mariboru.

Maribor, 24. avgusta. Razstavni od- bor je dobil od dvornega maršalata na Bledu obvestilo, da Nj. Vel. kralj Alek- sander gotovo obišče Industrijsko-obrtno izložbo, vendar pa čas še ni določen.

Vlada zahteva izročitev Radića.

Vporaba obznane proti protidržavnim elementom.

Beograd, 24. avgusta. (Izv.) V vlad- nih krogih se zatrjuje, da je vlada zahte- vala od angleške vlade izročitev Radića radi veleizdaje in zločina zoper zakon o zaščiti države. Istočasno bo vlada pod- vzela stroge korake proti vsem osebam, ki so se pregrešile zoper zakon o zaščiti države. Vsi naši zastopniki v inozem- stvu so dobili potrebne instrukcije, kako naj postopajo v zadevi Radićeve akcije.

Proslava 200-letnice naselitve Nemcev v Banatu.

Beograd, 24. avgusta. (Izv.) Danes slavi nemški Kulturbund v Beli crkvi 200letnico ustanovitve prve nemške na- selbine v Banatu. V Subotici se vrši iz- tega vzroka posebno svečana seja Kul- turbunda, v nedeljo je napovedana veli- ka ljudska slavnost in konferenca vseh zastopnikov podružnic nemškega kul- turbunda. Prireditelj ima seveda strogo nemški značaj. (Ubogi jugoslovenski Nemci, kako so zatirani!) Proslave se udeležijo tudi zastopniki vlade!

Upravni uradniki pri ministrih.

Beograd, 24. avgusta. (Izv.) Včeraj so dospeli semkaj zastopniki udruženja upravnih uradnikov z akademično izo- brazbo iz Hrvatske, Slovenije, Slavoni- je, Dalmacije, Bosne in Hercegovine v svrhu razgovora z vsemi ministri z ozi- rom na novo ureditev uradniškega vpra- šanja, zlasti kar se tiče razdelitve na kategorije po novem uradniškem zaku- mu, ki stopi sedaj v veljavo. Upravni u- radniki zahtevajo, da se vzporedno s sod- niki. Tekom včerajšnjega in današnjega dne so se vršile konference s posamez-nimi ministri.

Stressemannov nastopni govor.

Berlin, 24. avgusta. (Izv.) Na več- rajšnji seji Reichsrata se je predstavil novi državni kancelar dr. Stressemann. V svojem nastopnem govoru je povdar- jal, da zahteva uspešna zunanja politika strnjeno fronto vseh notranjih činiteljev in to bolj kot sedaj poprej. Skliceval se je pri tem na svojo prvo vladno izjavo,

—□—

Strašna železniška nesreča na Poljskem.

Vilna, 24. avgusta. (Izv.) Včeraj krog 5 ure zjutraj se je pripetila na postaji Rahanka na progi Lida—Mosty straho- vito železniška nesreča. Vlak, ki odhaja ob polnoči iz Varšave, je tik za postajo skočil s tira ter se strmoglavil v reko. Petdeset oseb je bilo na mestu ubitih, nad 100 pa težko ranjenih. V vlaku so bili po večini poljski emigranti, ki so bili na potu v Ameriko. Takoj uvedena rešilna akcija ni imela posebnega uspe- ha, ker je primanjkovalo zdravnikov in tehničnega osebja.

Boji med komunisti in vojniki v Atenah.

Atene, 24. avgusta. (Izv.) Med ko- munističnimi delavci, ki so se udeležili stavke in vojaštvom je prišlo včeraj zvečer do spopada. V boju sta bili 2 o- sebi ubiti, 7 pa težko ranjenih. Število lažki ranjenih ni znano, ker so stavku- joči ranjenec pri umiku vzeli s seboj.

Atene, 24. avgusta. (Izv.) Stavka je začela pojmajati. V posameznih podjet- jih se vračajo delavci na delo.

Amerika in Evropa.

Pariz, 24. avgusta. (Izv.) Glasom poročil »Newyork Herald« je novi ame- riški predsednik Coolidge izjavil, da je po njegovem mišljenju najboljša politika Amerike napraviti Evropi, popolna izo- lacija. Vsi dosedanja dogodki opraviču- jejo tako politiko. Vmešavanje Amerike v evropski kaos bi prineslo Ameriki samo škodo, a nikakega dobička. Iskreno sicer želi, da bi prišlo do čimprejnjše re- šitve vseh evropskih problemov, zlasti kar se tiče reparacijskega vprašanja, je pa odločno proti evropskim predlogom, dokler se ne izkaže, da so se vsi priza- deti sporazumeli in soglašajo s predlogi. V Washingtonu se prorokuje, da bo

kljub temu evropsko vprašanje glavni predmet razprav na prihodnjem kongre- su, ki se vrši v prvi polovici septembra.

Turčija ratificirala lozansko pogodbo.

Angora, 24. avgusta. (Izv.) Narodna skupščina je ratificirala lausannsko mi- rovno pogodbo.

Szeptycki ustavljen na meji.

Varšava, 24. avgusta. (Izv.) »Ku- rier Godziemy« poroča, da je bil grško- katoliški metropolit Szeptycki, ki je ho- tel s svojim tajnikom kanonikom Koval- skym potovati v Lvov, na obmejni po- staji Dziedzie ustavljen, ker ni imel po- nega dovoljenja. Ker pa ni hotel izsto- piti iz vlaka, so spalni voz, v katerem se je nahajal, odklopili ter ga porinili na stranski tir, kjer ga čuvajo policijski organi. Poveljstvo obmejne postaje se je obrnilo v Varšavo po nadaljne in- strukcije.

Iz bojev v Maroku.

Pariz, 24. avgusta. (Izv.) Glasom ča- sopisnih poročil iz Madrida je vojno mi- nistrstvo objavilo poročilo, ki pravi, da je bila postojanka pri Tiferaitu, ki jo je sovražnik obkolil, po hudem boju o- svobojen. Vladne čete so izgubile v tem boju 4 častnike, 42 španskih vojakov in 36 vojakov domačinov.

BORZA.

Curih, 24. avgusta. (Izv.) Predborza. Pariz 31.15, Beograd 5.80, London 25.22, Berlin 0.00125, Praga 16.20, Milan 23.80, Newyork 553.25, Dunaj 0.0077 sedem osmin, žig. krone 0.0078.

Zagreb, 24. avgusta. Pariz 5.378—5.425, Švica 17.40—17.46, London 4.39—4.40, Berlin 0.023—0.028, Dunaj 0.13425—0.1350, Praga 2.83—2.84, Milan 4.14—4.16, New- york 95.50—96.50.

trgovska politika, ki se otesa odgovor- nosti za vojna dejanja in odgovornosti za versailsko pogodbo. Angleški in italijan- ski državniki se menjavajo, režimi zme- njujejo. Poincaréjeva politika pa se izte- ka od Clemenceauja in Brianda nazaj k Poincaréju. To je znak njene logične us- pravičnosti in idealne življenske sile.

Politične vesti.

* **Pride dan obračuna.** Pod tem naslo- vom prinaša »Straža« članek, v kate- rem konstatira to, kar smo mi že davno konstatirali, da pričinja zadnje čase naši nemškutariji rasti greben. Nas bi le veselilo, če bi bilo to, čeprav pozno spo- znanje res pravo in iskreno mišljenje gg. pri »Straži« in naših klerikalcev sploh, kar pa ni. Članek je napisal oč- vidno človek, ki živi kje v samoti in ne ve, da je potrkal na napačna vrata, ko ga je poslal ravno »Straži«. Po dokazih zato trditev nam ni treba seči daleč, ima- mo jih v isti številki »Straže« med ma- riborskimi novicami. Tam se zgraža »Straža« nad dogodkom na Industrijsko- obrtni izložbi, katerega obrača docela narobe, samo da brani isto nemškutari- jo, katero v omenjenem članku napada. Pred par dnevi se je zvečer nek tukaj- šnji nemčur, ki je bil pijan, obnašal skrajno surovo in izizzivalno napram o- stalim gostom, ko pa ga je nekdo mirno opozoril, naj se obnaša dostojno, ga je nemčur nahnulil z »Windischer Hunde«. Navzoči Slovenci, ki te žaljivke niso mogli mirno vtakniti v žep, so nemčurja poučili, da se nahaja v Mariboru in ne v Gradcu ter ga na primeren način po- sadili pred vrata. »Straža« se nad tem zgraža, toda ne nad predrznostjo nem- čurja, ampak nad Slovenci, ki se niso dali zmerjati. Sicer pa so Nemei in nem- čurji vedno našli v »Straži« najboljšo zagovornico. Pred državno-zbornimi volitvami so klerikalci sami »dvigali nemčurjem greben«, ko so njihovi agi- tatorji a la Žebot v docela slovenskih občinah na shodih govorili tudi — nem- ško. Drugi so nemčurjem zopet obljub- ljali, da bo dr. Korošec, ki je stvoril Jugoslavijo, to zopet razbil in Sloveni- jo združil z Avstrijo, če bodo glasovali zanj! Da pa so nemški poslanci, Schauer itd., postali sovladajoči faktor, so krivi ravno — klerikalci sami s tem, da so po- magali postaviti samoradikalno vlado. Hočete še več dokazov, da je omenjeni članek res pomotoma zašel v »Stražo«? Jih imamo na razpolago!

* **V soboto važna ministrska seja.** Iz Beograda poročajo, da je za soboto 25. tm. dr. Janković sklical v Beograd vse ministre k važni seji. Likvidirati se ima vprašanje Radića in problem Reke. Proti Radićevi akciji v inozemstvu na- merava nastopiti vlada z vso odločno- stjo. Glede Reke je prišla iz Rima vest, da poročila o sporazumu, po katerem bi paritena komisija za dobo leta dni pre- vzela upravo Reke, Baroša in Delte, ne odgovarja resnici in da bo vprašanje rešeno šele meseca septembra.

* **Nov minister.** Za ministra soč. po- litike je imenovan dr. Dušan Peleš.

* **Likvidacija bosanske pokrajinske uprave.** Sarajevski službeni vladni list objavlja naredbo o likvidaciji prvega od- delka pokrajinske uprave. V naredbi je točno opisano, kaj odslej iz delokroga te- ga oddelka spada v kompetenco drugih uradov. Nekateri posli so prenešeni na velikega župana, drugi na ministrstvo za notranje zadeve.

* **Pred novo akcijo makedonstvuju- ških.** Iz Beograda prihaja vest, da se makedonstvujušči pripravljajo na novo akcijo na jugu naše države in da so do- bili od bolgarske vlade podporo v zne- sku 30 milijonov levov.

Dnevna kronika.

— **Ženitev princa Pavla.** Beograjski listi poročajo, da se bo ženitev princa Pavla izvršila letos oktobra meseca v Londonu na svečan način in ob prisostvovanju zastopnikov skoro vseh evropskih dvorov.

— **Za zaščito našega jezika.** Saobračajno ministrstvo je izdalo odlok, da se morajo na ekspresnih vagonih mednarodnih družb, ki vozijo preko našega ozemlja, uvesti tudi napisi v našem jeziku. Doslej so imeli ti vagoni samo nemške, madžarske, italijanske, francoske ali angleške napise.

— **Ruski kadeti v naši službi.** Vojno ministrstvo je sklenilo, da se sprejmejo ruski kadeti, ki absolvirajo rusko kadetnico v Sarajevu, v našo vojsko kot aktivni oficirji.

— **»Balkan« modrost.** Beograjski »Balkan«, ultraradikalni in šovinistično velebrski list in je najsurovejši list v naši državi, ampak tudi najbolj bedast v Evropi. V vsaki številki razpravlja o tem ali onem vprašanju, ki je bilo že davno rešeno in ki je znano vsakemu človeku, ki je količkaj izobražen. V eni zadnjih števil je spraval tudi nad naše učenjake, zakaj ne razjasnijo čudnega pojava v Sloveniji, kjer je celo jezero, Cerkljansko jezero usahnilo. Pri tem zmerja naše profesorje ter pravi, da vsak naglašja svoj doktorski naslov, čeprav so ravno tisti, ki imajo ta naslov, navadno »največji osli«. Vsak učenec ljudske šole ve, da Cerkljansko jezero vsako leto usahne in zakaj usahne, samo »Balkan« ne. V interesu ugleda naše kulture bi pač bilo, da se na kak način preprečijo budalosti prismojenega »Balkana«.

— **Na Humu pri Ormožu** nameravajo mišini najti petrolej. Izsedlvice se vršijo na raznih parcelah. Zainteresiran je angleško-zagrebski kapital.

— **Tatovi so v pretečenem tednu** vrli na Humu pri Ormožu v hišo g. Alojzija Potočnika, ki je višji nadzornik pri čelovčnem zavodu v Ljubljani, ter odnesli obleko, perilo in več drugih reči. Zraven so odnesli tudi dragoceno zbirko plošč za gramofon. Orožniki jih iščejo.

— **Gradnja planinske ceste Solčava — Koprivna** — črna je končno zasigurana. Cesta bo 8 m široka in urejena tudi za avtomobile ali cestno železnico. Državna pomoč je zagotovljena. Ostali interesenti se naj zganajo.

— **Tatvina na razstavi v Novem Sadu.** Novosadsko redarstvo je aretiralo 22. tm. celo lopovsko družbo, ki je že nekaj dni trgovcem in industrijalcem na razstavi kradla blago. Vodja tatinske družbe je trg. pomočnik Mita Albahari iz Beograda. Pokradeno je bilo za 200 tisoč din.

— **Prvi radio-koncert v Pragi.** V soboto so v Pragi poslušali prvi radio-koncert. Godba je igrala v Parizu, radio-

postaja na Eiffelovem stolpu pa je prevajala glasove na druge postaje in tako so tudi v Pragi poslušali — pariški koncert. Čulo se je baje izvrstno.

— **Ime Južni Tirol prepovedano.** Italijanska vlada je pod kaznijo prepovedala za ozemlje bivše Tirolske, ki ji je pripadlo po mirovni pogodbi, rabiti javno ali privatno ime Južni Tirol ali pa tudi samo Tirol. Dežela se imenuje uradno Trento in to ime se mora rabiti v vseh listinah, časopisih, napisih, uradih in sploh povsod.

— **Paroplovba po Dnjestrju.** Te dni je bila med Rumunijo in sovjetsko Rusijo sklenjena posebna konvencija glede paroplovbe po Dnjestrju, ki je sedaj mejna reka med obema državama. Rusko in rumunsko paroplovstvo ima na Dnjestrju po tej konvenciji enake pravice.

— **Odlična članica fašistovske milice.** Mlada grofica Riccollini, ki velja v Italiji za eno najlepših žensk, je te dni vstopila v fašistovsko milico ter slovesno prisegla, da se bo kakor vsak navaden vojak te milice borila vedno in povsod proti vsem notranjim in zunanjim sovražnikom Italije in fašizma.

— **Kdo je lord Newton,** ki podpira Madžare? Rumunski vladni list »Vitorul« piše o znanem angleškem politiku lordu Newtonu, ki je stebel madžarske propagande v Angliji, da ni po rojstvu Anglež, temveč Zid Moric Neustadt, rabinov sin iz Nagyvarada. Pred mnogimi leti se je skupaj s stariši preselil v Anglijo in si z denarnimi špekulacijami pridobil ogromno premoženje. Baje je izposojal denar takratnemu angleškemu prestolonasledniku, sedanjemu kralju, ki mu je iz hvaležnosti podelil ime lord Newton.

— **Koliko stane prenočišče v Berlinu?** Berlinski hotelirji so določili tzv. množico za določanje cen v hotelih. (Množilec se pomnoži z mirovno ceno.) Za stanovanja iznaša 450.000 mark. Ker je v mirnem času stala boljše hotelska soba z zajutrekom 5 do 10 mark, stane sedaj 2 in pol do 4 in pol milij. mark. Če k temu pristejemo davke in napitnino, se cena podvoji, kar pomeni, da utegneš plačati za boljše sobo v berlinskem hotelu okoli 8 milijonov mark.

— **Tisoči izum Edisonov.** Te dni je znani ameriški izumitelj Edison zagrosil za patent na svoj tisoči izum, gotovo rekord na polju človeške delavnosti. Edison, dasi že precej star, pri svojem delu še niti najmanj ne čuti teže let. Edison je pa tudi sicer izjema med iznajditelji, ker si je s svojimi izumi pridobil lepo premoženje, baje 15 milijonov dolarjev.

— **V 3-5 dneh** pridete v Prago in nazaj ter si med tem časom lahko ogledate tudi svetovnoznani Praški vzorčni velesejem (2.-9. septembra). 33% znižanja voznja za vse vlake, znižana pristojbina za vizum. Podrobna pojasnila daje češkoslovaški konzulat v Ljubljani, Breg 8 in Aloma Company, d. z o. z., Ljubljana, Kongresni trg 3.

reč vsak človek svobodo vesti in vere... in da smejo državljani popolnoma svobodno izražati svoje mnenje z besedo, s tiskom ali kako drugače...«

Dalje obsoja enciklika »usodepolno zmoto socializma in komunizma« in nazor o laični šoli. Obsoja one, ki trde, da cerkev ni upravičena kaznovati oseb, ki jo motijo v njenih pravicah. »Kristus je papežu poveril pastirsko oblast, t. j. oblast popolne cerkvene vlade,« iz česar izhaja, da mora biti cerkev docela nezavisna od drugih družabnih organizacij. Encikliki je bil priložen syllabus, ki našteva glavne zmote novega časa, ki je nanje papež opozoril že v encikliki.

Zbrane so v 10 paragrafi:

1. Neomejeni panteizem, naturalizem in racionalizem.
2. Umerjeni racionalizem.
3. Indiferentizem, latitudinarizem, t. j. nauk, da sme vsak človek prosto izpovedati vero, ki jo smatra za pravo, ko se je v njem probudil razum in da lahko zveličamo svojo dušo v katerikoli veroizpovedi.
4. Socializem in komunizem, tajne družbe, kleriko-liberalne družbe.
5. »Zmote o cerkvi in o njenih pravicah.« To je nauk, da je »državna oblast upravičena določati cerkvene pravice in njih meje,« da mora biti odpravljena cerkveno sodstvo in da »se lahko tudi duhovnike kliče v vojaško službo.«
6. »Zmote o državljanski družbi. To so nazori, da v slučaju zakonitega konflikta med cerkvijo in državo odločaj posvetno državljansko pravico, da »vodstvo javnih

Zaključek Industrijsko-obrtne vzorčne izložbe v Mariboru.

Industrijsko-obrtna vzorčna izložba v Mariboru se zaključuje nepreklicno v nedeljo, dne 26. avgusta ob 24. uri po noči. Zato priporočamo vsakomur, ki si razstave še ni ogledal, da to nemudoma stori. Kolikor nam je znano, bo letošnja razstava dosegla poleg velikega moralnega tudi gmoten uspeh, ki pa žalibog seveda daleko zaostaja za moralnim.

RAZPRODAJA PAVILJONOV.

Jutri, v soboto, dne 24. avgusta ob 10. uri dopoldne bodo na javni dražbi na razstavišču razprodani vsi paviljoni, ki so last uprave in sicer vrtnarski oddelek, kavarna, slaščičarna, točilnica piva Götz, nadalje vsi plotovi, ki jih je zgradila uprava, razne deske, oba vhoda itd. Opozorjamo na to vse interese, ki naj se dražbe polnoštevilno udeležijo. Paviljoni se prodajo najvišjemu ponudniku. Kupnino je treba položiti na licu mesta.

V nedeljo na razstavišču
VELIKA LJUDSKA VESELICA
S PLESOM
IN KRASNIM VZPOREDOM

Mariborske šole.

Vpisovanje šolobveznih otrok na mariborskih osnovnih in meščanskih šolah ter otroških vrtcih. a) Vpisovanja se vrše na osnovnih šolah in otroških vrtcih dne 1. septembra t. l. na meščanskih šolah dne 10. in 11. septembra t. l. (sprejemni, naknadni in ponavljalni izpiti na meščanskih šolah so pa od 1.-10. septembra), in sicer v šolskih poslopih, kamor bodo zahajali dotični učenci (učenke), ob času, ki je razviden iz razglasa na šolskih vratih. b) Šolski okoliši se razdele tako-le: A. Desni breg Drave (Magdalensko predmestje): 1. Vsi slovenski šolobvezni dečki za osnovne šole se morajo prijaviti v dečki osnovni šoli III. na Ruški cesti. 2. Vse slovenske šolobvezne deklice za osnovne šole se morajo prijaviti v dekliški osnovni šoli II. na Magdalenskem trgu. 3. Kar se tiče nemških otrok, glej spodaj! 4. Otroški vrtci so v Valva-zorjevi ulici. B. Levi breg Drave (mesto): 1. Vsi dečki, ki posejajo mešč. šolo se javijo v dečki meščanski šoli v Krekovi ulici. 2. Vse deklice, ki posejajo slovensko meščansko šolo, se javijo v

dekliški meščanski šoli II. v Cankarjevi ulici. 3. Vse deklice, ki posejajo nemško meščansko šolo, se javijo v dekl. mešč. šoli I. v Miklošičevi ulici. 4. Za dečke, ki posejajo slovensko osnovno šolo, velja črta Kopališka ulica - Ciril Metodova ulica kot meja. Dečki, kateri stanujejo vzhodno od te črte (proti glavnemu kolodvoru), se javijo v dečki osnovni šoli v Razlagovi ulici, oni pa, ki stanujejo zahodno (proti Koroškemu predmestju), v dečki osnovni šoli IV. v Samostanski ulici. 5. Za deklice, ki zahajajo v slovensko osnovno šolo, velja Gosposka ulica kot mejna črta. Zahodno: dekl. osn. šola I. v Miklošičevi ulici, vzhodno: dekl. osn. šola IV. v Cankarjevi ulici. 6. Vsi nemški dečki za osnovne šole iz vsega mesta se morajo prijaviti v dečki osn. šoli II. v Razlagovi ulici. 7. Vse nemške deklice za osnovne šole iz vsega mesta se morajo javiti v dekl. osnovni šoli III. na Zrinjskega trgu. 8. Otroška vrta sta dva, eden je v Erjavčevi ulici (Melje), drugi pa v Cankarjevi ulici. c) Učence (učenke) morajo prijaviti starši ali njih namestniki. Za prvi vstop je treba predložiti pri vpisovanju krstni list in izpričevalo o cepljenju, za druge pa zadnje šolsko naznanilo. Napram staršem, ki se ne odzovejo pravočasno dolžnosti vpisovanja svojih šolobveznih otrok, bo postopala šolska oblast po veljavnih predpisih. d) Posebej se še opozarja na to, da smejo ravnateljstva in šolska vodstva sprejemati po naročilu višjega šolskega sveta v Ljubljani le one učence (učenke) v nemške razrede, za katere se predloži veljavni dokaz, da so njih starši pristnega nemškega pokolenja. e) Učencev (učenek), ki stanujejo izven mesta Maribora, ne bo možno sprejemati mnogo, ker ni prostora. Za vsakega takšnega sprejetega otroka bo treba plačati letnega prispevka za šolske potrebščine 100 D. Vsa nadaljnia navodila glede na odpust ali znižanje tega prispevka imajo ravnateljstva in šolska vodstva. f) Ako je v prvih razredih osnovnih šol dovolj prostora, se morejo sprejeti na podlagi posebne pismene prošnje na imenstni šolski svet tudi otroci, ki sicer še do dne 1. sept. t. l. niso dopolnili 6. leta, a bodo dosegli to starost vsaj do dne 31. decembra t. l.

Drž. dvoraz. trgov. šola v Mariboru. Pismeni ponavljalni in ostali izpiti se pričnejo v petek dne 7. septembra točno ob 8. uri. Spored ustnenih izpitov je objavljen na razglasni deski v šolskem poslopiju. Vpisovanje učencev in učenek — ki so že obiskovali zavod — bo dne 11. septembra od 10. do 11. ure. V sredo dne 12. septembra se otvori novo šolsko leto s službo božjo. V četrtek 13. septembra se prične ob 8. uri redni pouk. Novih priglasov za vstop v prvi letnik ni več možno upoštevati. Pripravljalni časopis je ukinjen.

V nedeljo vsi na ljudski veselici
NA RAZSTAVIŠČE

fom, ki so se zbrali v Rimu na proslavi 1800-letnice mučeništva apostolov (1867). Nato je papež sklical na dne 8. decembra 1869 cerkveni oekumenični zbor v Rimu, prvi po 300 letih. Povabil je škofo vseh strani sveta, ni pa povabil katoliških vladarjev, da bi poslali svoje zastopnike kot na tridentinski zbor, hoteč na ta način pokazati, da je cerkev v verskih zadevah nezavisna od posvetnih vlad.

Zbor se je zbral v baziliki sv. Petra v Vatikanu. Prvemu zasedanju je prisostvovalo 723 katoliških prelato, kardinalov, patriarhov, nadškofov in škofov. Bili so zastopani vsi narodi, a večino so imeli Italijani.

Papež je najprej določil način, kako se bo sklepalo; razpravljati se je smelo zgolj o predlogih, ki jih je odobril papež. Od tod je šel predlog v zbor vseh prelato in če ni bil soglasno sprejet, ga je dobila 24 članska komisija, ki je bila izvoljena s tajnim glasovanjem. Komisija je razpravljala o predlogu in podala tiskano razpravo; nato se je zbor zopet sestel in je vsak član glasoval ustmeno: sestel in je vsak član glasoval ustmeno: placet (da); non placet (ne); placet juxta modum (da, z dodatkom). Zasedanje je bilo tajno; razpravni jezik je bil latinski. Šele po storjenih sklepih se je vršilo javno zasedanje, tu so bili tudi razglašeni sklepi.

Pred sklicanjem zbora je bila številna skupina škofov zoper proglasitev papeške nezmotljivosti; zlasti so ji nasprotovali nemški, avstrijski in francoski

Ch. Seignobos:

Katoliška cerkev v 19. stoletju.

(Dalje).

Enciklika iz leta 1864 in syllabus. S septembrsko pogodbo (1864) se je Francija odločila, da bo svoje čete umaknila iz Rima. Papež Pij IX. je bil zelo ogorčen in je v znak slovesnega protesta razposlal škofom vsa sveta enciklika (označeno z navadnimi besedami Quanta cura). Temeljna misel, ki jo razvija ta enciklika, je, da je bila srednjeveška katoliška civilizacija stopnjama oslabiljena od reformacije, janzenizma, voltaireizma, panteizma in socializma; moderna družba sloni na zmotnih nazorih in jo je treba preurediti v tem smislu, da bodo njene temelji postavljeni na zakonito cerkveno avtoriteto. »Temelj vseh zmot je brezbožni in zaostali princip naturalizma, domneva, da boljše državna ureditev in družabni napredek zahtevata, da bodi človeška družba upravljana... brez ozira na verstvo, ali pa tako, da se ne dela razlike med pravim in nepravim verstvom, ter da je najboljša vlada ta, ki ne kaznuje neprijateljev katoliške vere.« (Pij IX. obsoja s tem versko nepristransko državno oblast in versko svobodo.) »Iz tega čisto zmotnega nazora o vladi pa izhaja zmota, ki jo je Gregor XVI. označil z besedo blaznost, da ima nam-

Klub-Bar

Dnevno ob
22. uri 22.
gostovanje umetniškega ansambla:

Poldi in Baren
Fran. Haloszo
Slavinette duo
Mme. de Corffu
HUGO - HUGO

Vstop prest. 1796
Lože se lahko rezervirajo.

Od 25. avgusta t. l. dalje prodajam
govedino kg po D 17.— do 18.—
in sicer na Glavnem trgu pri mesarskih stojnicah,
na Spodnji Radvanjski cesti št. 5 in v Studencih,
Aleksandrova cesta št. 23, ter se slavnemu občinstvu
najtopleje priporočam.

1827 **Ferdo Trofenik, mesar.**

Jakob Kelc

5 MARIBOR :: STOLNA ULICA 5

Krojaški atelje za gospode, dame in vojaštvo. — Skladišče oblek. — Velika zaloga angleškega in češkega sukna. 1802

Galanterija

drobnina, trikotaža

Samo na debelo!

Gaspari & Faninger

Maribor 1047
Aleksandrova cesta 48.

Pristopajte
k Jugoslovenski
Matici.

Otvoritev
gostilne „Triglav“ v Studencih

v nedeljo 26. avgusta 1923 popoldan.

Podpisani vljudno naznanjam, da odpiram nekdanjo dobro znano Vlahovičevo gostilno v sedanji Slomškovi ulici št. 21 v Studencih. Nabavljam si prvovrstna vina in bom točil vedno sveže pivo ter skrbel vsak čas za dobra, topla in mrzla jedila. Na razpolago imam sobe za prenočišče ter pripraven prostor za balncanje.

Pri otvoritvi svira orkester studenškega „Sokola“.

Postrežba točna! Cene nizke!
Za obilen obisk se toplo priporoča

Franjo Stibilj,
gostilničar.

1820 2—1

Samo kratko časa!

Samo kratko časa!

Cossmey

veliki

potovalni cirkus

Maribor, Tomšičev drevored.

V soboto 25. avgusta ob 20. uri:

Slavnostna predstava!

V nedeljo ob 16. in 20. uri in dnevno ob 20. uri:

Slavnostni spored!

Hrvaške koze in mali konji | Indijski vodni bivoli

Olimpijske igre | Volkovi in boksajoči gorski kozli

6 divje vlovljeni Berber-levi 6

Zebu-biki

SLONI

Velika množina dobro dresiranih KONJ.

Dresirane svinje

Dresirani biki

Ne zamudite prilike, si pravočasno oskrbeti vstopnice v predprodaji pri cirkuski blagajni od 10. do 13. ure, ker je naval za karte pri večerni blagajni vedno velik.

Dnevno od 10. do 13. ure:

velika razstava eksotičnih živali.

Podjetje, kakor mora biti!

1823

Najboljši nakupni vir**za inštalaterje, trgovce, privatnike****INSTALACIJSKI MATERIJAL**

za kopelji, stranišča, vodovode, pogonske, lahke in svetlobne tokove, plinske napeljave za obrate in dom. porabo.

RAZSVETLJEVALA

v največji izbiri od najenostavnejše do najbolj luksurijsne izpeljave, iz vseh vrst materiala in za vse lokalitete.

STROJI IN APARATI

motorji, dinami, mali motorji, motorji za šivalne stroje, sesalke za prah, ventilatorji, aparati za kuhanje in ogrevanje z elektriko, likalniki in plinska ogrevalna, automati za kuhanje in pregrevanje vode. 1707

KOPALNE IN SANATORIJSKE NAPRAVE.

kopalne banje, peči na plin in premog, pralnice za mrzlo in toplo vodo, vseh vrst opreme za stranišča, umivalniki, pisoarji.

KRASNI PREDMETI ZA DARILA

iz stekla, kovine, bronce, kamna in lave, primerna za vse namene in slučaje.

Razsvetljalnaindustrija

FESSL

delniška družba

Neutorgasse 35
Telefon interurban št. 3581**GRAZ**Neutorgasse 35
Brzlj. naslov: Fessl Graz**Mala oznanila.**

Ena dvocevna lovska puška, kaliber 16, na prodaj. Naslov v upravi „Tabora“. 1822 2—1

Trgovina z mešaním blagom v Mariboru, Magdalensko predmestje, se odda. Naslov v upravi „Tabora“. 1825 3—1

Lepo vinogradno posestvo v Zaverhu v Slov. gorah na prodaj. Frano Krajnc, Sv. Rupert, pošta Sv. Lenart. 1826 2—1

Izredno neprijetno je ako se pri turah in dolgotrajni poti pojavi suhota v grlu. Zato vsak pameten turist in športnik uporablja namesto tobaka in alkohola Wrigleyev žvečilni gumi. General. zastopstvo drogerija „Adria“, Ljubljana, Šelenbarjeva ulica, 1793

Enonadstropna hiša, s krasnimi kletmi, že vpelano vinsko trgovino, jako solidno delana in lepim vrtom v Ljubljani, se zamenja za istotako, če mogoče v prometni ulici v Mariboru. Več se poizve v trgovini L. Baloh, Grajski trg št. 3. 1730 10—6

Kupim eno- ali dvodružinsko vilo v bližini parka. Ponudbe na upravo „Tabora“ pod „F. S.“ do sobote 25. t. m. 1817 2—2

Kompletni školski kroj, skoro nov, cena Din 875.—, na prodaj. Naslov v upravi „Tabora“.

Stanovanje za manjšega dijaka s hrano in ostalo posrežbo se odda. Vprašati pod „Mal. dijak“ v upravi „Tabora“. 5—5

Oddam spalno sobo z uporabo kuhinje onemu, kdor mi preskrbi Din. 15.000 posojila. Naslov pove upravnistvu „Tabora“. 1706 2—2

Ne pozabi naročnino!

Prva slovenska slaščitarna**Milan Kosér****Maribor, Slovenska ulica 2**

se slavnemu občinstvu, kakor tudi obiskovalcem razstave najtopleje priporoča.

Prvovrstno pecivo! 1772 3 Postrežba točna!

BREZ SLADKORJA!**BREZ KISA! 5—4 1673 BREZ SALICILA!**

Sploh brez vsakega dodatka se lahko

REX

Konzervnimi steklenicami in aparatom napravi brez truda vse vrste okusnih, zdravih in cenih domačih konzerv.

V „REX“ v kuhane jagode, češnje, brusnice, češnje, jabolke, sploh vse vrste sadja se hranijo pri neizpremenjenem naravnem okusu in največji zdravilni vrednosti brez vsakega dodatka leta in leta. Ravnotako se ohrani za nedogledni čas vsak drugi živež, posebno vse sočivje (fižol, grah itd.), meso, klobase, pastete, gobe, ribe in dr. Po tovarniških cenah priporoča:

Ivan Kovačič, Maribor, Koroška c. 10

trgovina stekla in porcelana. Na veliko in malo. Velika zaloga vsakovrstnega stekla, hip, ogledal, porcelana in kamnine, svetilke, kakor vseh v steklarsko stroko spadajočih predmetov po najnižji ceni. Telefon št. 433.

ZALOGA PORCELANA IN STEKLA 1672

Prej BERNHARD - sin imejitelj

GUSTAV BERNHARD**MARIBOR - Aleksandrova cesta**
NA VELIKO Telefon 30 NA DROBNO